

**TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN
TIETOSUOJASELOSTE/-ILMOITUS
EU:n yleinen tietosuoja-asetus
13 ja 14 artiklat
Laatimispäivä: 2.7.18**

Tietoa tutkimukseen osallistuvalla

Olet osallistumassa Helsingin yliopiston tekemään tutkimukseen. Tässä selosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen. Jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen, ennen keskeytystä kerättyä aineistoa voidaan kuitenkin käyttää tutkimuksessa. Tämän selosteen kohdassa 17 kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia sinulla on ja miten voit vaikuttaa tietojesi käsittelyyn.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Helsingin yliopisto
Osoite: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto

Yhteyshenkilö tutkimusta koskeissa asioissa

Nimi: Lasse Ehrnrooth
Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@helsinki.fi TAI etunimi@brilliance.fi

2. Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

FUSE-korpuksen ensisijaisina käyttäjäkohderyhminä ovat englannin kielen opettajat, opiskelijat ja tutkijat. Korpus ja sen käyttöön suunniteltu verkkosivusto kannustaa mm. analysoimaan, kommentoimaan ja keskustelemaan suomalaisten lukiolaisten suullisen kielitaidon kokeen aikana puhutusta englannista. Ensimmäinen versio korpuksesta julkaistiin kesällä 2015.

FUSE-korpus sisältää suullisen kielitaidon kokeeseen osallistuneiden suomalaisten lukiolaisparien äänitteitä sekä niistä litteroituja keskusteluja.

FUSE:n avulla sinä ja kohderyhmäsi voitte syventää tietojanne suomalaisten lukiolaisten puhutusta englannista. Tämä korpus eroaa muista puhekorpuksista tavoitteessaan; avainasemassa on yhteistyö. FUSE rohkaisee Suomessa toimivia englanninopettajia luomaan yhdessä tutkijan kanssa ainutlaatuisen, kansallisen korpuksen. Tämä tapahtuu käytännössä joko opettajien lähettäessä valmiin koeäänitteen FUSE:n verkkosivun kautta tai äänittämällä suullisen kielitaidon kokeen FUSE:n serverille rakennetulla, salasanasuojatulla online-äänittimellä.

Lupalomakkeen kautta kerättyjä ja sähköisesti lähetettyjä henkilötietoja verrataan korpuksen serverille lähetettyjen äänitiedostojen määriin. Näin pyritään varmistamaan äänitteiden luvanvarainen ja asianmukainen käsittely. Katso lisätietoja kerättävistä tiedoista kohdasta 8 alla.

3. Tutkimuksen vastuullinen tutkija tai tutkimuksesta vastaava ryhmä

Nimi: Lasse Ehrnrooth
Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@helsinki.fi

4. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojavastaava on Tuomas Tähtinen (13.6.18 tiedonannon mukaan). Tietosuojavastaavaan saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi.

5. Tutkimuksen suorittajat

Alle on kirjattu se henkilö, jolla on tutkimuksen kuluessa oikeus käsitellä tutkimusrekisterin tietoja.

Lasse Ehrnrooth
FM, tohtorikoulutettava
Helsingin yliopisto
Humanistinen tiedekunta
Kielten osasto
Englantilainen filologia
etunimi.sukunimi@helsinki.fi

Rekisteritietoja ei käsittele kukaan muu osapuoli. Äänitteistä poistetaan suullisen kielitaidon kokeeseen osallistuneiden henkilöiden keskustelussa mainitsemat nimet ja muut tiedot, jotka mahdollisesti johtaisivat jonkin henkilön tunnistamiseen. Äänitteitä käsittelee ja litteroi tutkimuksen suorittajan lisäksi mahdolliset tutkimusavustajat.

6. Tutkimuksen nimi, luonne ja tutkimuksen kestoaika

Tutkimuksen nimi: FUSE – The Finnish Upper Secondary School Corpus of Spoken English

Kansallinen, lukion englannin suullisen kielitaidon kokeen äänitteistä koottu korpus, jonka kehittämistyö on alkanut vuonna 2015.

Henkilötietojen käsittelyn kesto:

Henkilötietoina lupalomakkeella kerätään kokelaan ja hänen parinsa etu- ja sukunimi, sähköposti sekä opettajan sähköposti. Näitä tietoja säilytetään siihen saakka korpuksen serverillä (palveluntarjoaja on tämän asiakirjan kirjoitushetkellä HostPapa), kunnes korpuksessa on alueellisesti kattava otanta suomalaisten lukioiden englannin suullisen kielitaidon kokeiden äänitteistä ja niiden litteraateista.

7. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

- tutkittavan suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen noudattaminen
- yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö:
 - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
 - tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi

8. Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkimukseen suostumuksella osallistuvista henkilöistä kertyy palvelimelle alla olevassa kuvassa näkyvät tiedot (keksitty esimerkki):

Submitted	your-name	pair-name	your-email	teacher-email	accept=1
2017-11-22 09:06:35	Testi Oppilas	Testi Oppilas2	testi.oppilas@edu.hel.fi	testi.opettajai@edu.hel.fi	1

Nämä henkilötiedot eivät näy verkkosivuston käyttäjille.

Lisäksi kokelaiden äänitteet, joko tutkimuksen verkkosivun kautta tallennettavat tai verkkosivun kautta lähetetyt, tallennetaan samalle serverille. Äänitallenteet eivät ole samassa kansiossa tai taulukossa tunnistetietojen kanssa. Kokelaita ei ole ohjeistettu sanomaan nimiään kokeen aikana, joten äänitteiden ja tunnistetietojen yhdistäminen on hyvin epätodennäköistä. Jokainen äänite kuitenkin käsitellään niin, että mahdolliset tunnistetiedot poistetaan hälyäänellä.

9. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa ei käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja.

10. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Alle on listattu kaksi projektin verkkosivua, joiden kautta suostumukset ja niihin liittyvät henkilötiedot kerätään:

1. <https://fusecorpus.eu/collaborate/expand-fuse-by-recording-your-spoken-exams-with-the-fuse-online-recorder/>
2. <https://fusecorpus.eu/collaborate/send-recording/>

Kohdan 1 verkkosivu on suojattu salasanalla, jonka kokeen äänittävä opettaja saa tutkimuksen suorittajilta. Salanasuojauksella pyritään vähentämään verkkosivuun upotetun äänittimen väärinkäyttö. Toinen verkkosivu on avoin.

11. Tietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Henkilötietoja ei siirretä tai luovuteta.

12. Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Henkilötietoja ei siirretä tai luovuteta EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

13. Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

14. Henkilötietojen suojausten periaatteet

Tiedot ovat salassa pidettäviä.

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot:

Koehenkilön etu- ja sukunimi, sähköposti, opettajan sähköposti

Suorien tunnistetietojen käsittely:

Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa

15. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusrekisteri hävitetään.

16. Mitä oikeuksia sinulla on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettujen käsittelyjen lainmukaisuuteen.

Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi hankkeessa ja mitä henkilötietojasi hankkeessa käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista seuraavissa tapauksissa:

- a) henkilötietoja ei enää tarvita niihin tarkoituksiin, joita varten ne kerättiin tai joita varten niitä muutoin käsiteltiin
- b) peruutat suostumuksen, johon käsittely on perustunut, eikä käsittelyyn ole muuta laillista perustetta
- c) vastustat käsittelyä (kuvaus vastustamisoikeudesta on alempana) eikä käsittelyyn ole olemassa perusteltua syytä
- d) henkilötietoja on käsitelty lainvastaisesti; tai
- e) henkilötiedot on poistettava unionin oikeuteen tai jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvan rekisterinpitäjään sovellettavan lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi.

Oikeutta tietojen poistamiseen ei kuitenkaan ole, jos tietojen poistaminen estää tai vaikeuttaa suuresti käsittelyn tarkoituksen toteutumista tieteellisessä tutkimuksessa.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)

Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen, jos kyseessä on jokin seuraavista olosuhteista:

- a) kiistät henkilötietojen paikkansapitävyyden, jolloin käsittelyä rajoitetaan ajaksi, jonka kuluessa yliopisto voi varmistaa niiden paikkansapitävyyden
- b) käsittely on lainvastaista ja vastustat henkilötietojen poistamista ja vaadit sen sijaan niiden käytön rajoittamista
- c) yliopisto ei enää tarvitse kyseisiä henkilötietoja käsittelyn tarkoituksiin, mutta sinä tarvitset niitä oikeudellisen vaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi
- d) olet vastustanut henkilötietojen käsittelyä (ks. tarkemmin alla) odotettaessa sen todentamista, syrjäyttävätkö rekisterinpitäjän oikeutetut perusteet rekisteröidyn perusteet.

Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (tietosuoja-asetuksen 20 artikla)

Sinulla on oikeus saada yliopistolle toimittamasi henkilötiedot jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa, ja oikeus siirtää kyseiset tiedot toiselle rekisterinpitäjälle yliopiston estämättä, jos käsittelyn oikeusperuste on suostumus tai sopimus, ja käsittely suoritetaan automaattisesti.

Kun käytät oikeuttasi siirtää tiedot järjestelmästä toiseen, sinulla on oikeus saada henkilötiedot siirrettyä suoraan rekisterinpitäjältä toiselle, jos se on teknisesti mahdollista.

Vastustamisoikeus (tietosuoja-asetuksen 21 artikla)

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin yliopisto ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää rekisteröidyn edut, oikeudet ja vapaudet tai jos se on tarpeen oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi. Yliopisto voi jatkaa henkilötietojesi käsittelyä myös silloin, kun sen on tarpeellista yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kohdassa kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalaissa säädetyillä perusteilla siltä osin, kuin

oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi